

راهنمای نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد

۱- مقدمه

پایان نامه، اولین گام مهم در عرصه علم و دانش و نخستین تلاش جدی برای یک نوشتار پژوهشی است. در عمل، پایان نامه نشریه ای علمی و یادبودی دائمی از توانمندی دانشجوی مقطع تحصیلات تکمیلی، به عنوان یک پژوهشگر و راوی دانش است. پایان نامه، ملاک و معیار سنجش کیفیت و کمیت در پژوهش های دانش پژوهان بوده و نشان دهنده سطح علمی و پژوهشی دوره های تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. راهنمای حاضر به عنوان الگویی برای تهیه پایان نامه های دانشجویان کارشناسی ارشد می باشد. یکی از اهداف مهم پایان نامه آشنایی عملی دانشجویان با روش پژوهش علمی است. شناخت معتبرتر و دقیق تر مبانی علمی موضوعات تخصصی، تسلط بر نحوه گردآوری مطالب و یافته ها، تنظیم و تحلیل دقیق اطلاعات علمی و بهره گیری از منابع جدید و معتبر، مهم ترین دست آورد فعالیت های پژوهشی در انجام پایان نامه است.

۲- ویرایش و ساختار ظاهری پایان نامه:

باید تمامی مشخصات مربوط به پایان نامه تایپ شده اعم از مشخصات دانشجو، اساتید راهنما و مشاور، عنوان پایان نامه و روش کار مطابق با پروپوزال تصویب شده دانشجو باشد. براساس آئین نامه برای انجام هرگونه تغییر در مشخصات فوق، دانشجو باید کتباً درخواست خود را بنویسد و پس از تأیید استاد راهنما در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح و مورد تصویب قرار گیرد. هنگام تسویه حساب باید آخرین نسخه کامپیوتری مربوط به پایان نامه اصلاح شده به صورت یک فایل واحد (مشمول بر خلاصه فارسی و انگلیسی، صفحه عنوان، فهرست، تمامی فصل ها، جداول، نمودارها، منابع، پیوستها) به انضمام دو فایل دیگر، یکی محتوی خلاصه فارسی و دیگری محتوی خلاصه انگلیسی بر CD تحویل واحد تحصیلات تکمیلی دانشکده گردد. از به کار بردن کادر و تزئینات به دور متن اصلی تایپ شده خودداری شود.

۲-۱- نوع کاغذ: مطالب باید در برنامه مایکروسافت ورد (Word) نسخه ۲۰۰۳ و یا ۲۰۰۷ و روی کاغذ سفید یک دست و ۸۰ گرمی مرغوب و یک روی صفحه تایپ شود. نسخه های تهیه شده باید تمیز، بدون خط خوردگی و بدون استفاده از لاک غلط گیری باشد. از به کار بردن کادر و تزئینات به دور متن اصلی تایپ شده خودداری شود.

۲-۲- اندازه قلم: قلم متن و شماره صفحات برای حروف فارسی باید زر (B Zar) با فونت ۱۳ و برای حروف انگلیسی از قلم Times New Roman با فونت ۱۱ باشد. (بدون استفاده از قلم ایتالیک یا ایرنیک) البته برای عناوین و فهرست باید از فونت درشت تر یا پررنگ Bold استفاده کرد. به عنوان مثال، عناوین اصلی متن به اندازه ۱۶، عنوان های فرعی با اندازه ۱۴ و زیر عنوان های فرعی تر با اندازه ۱۲ متن جداول و نمودارها نباید از قلم ۸ کوچکتر باشد. هر صفحه شامل ۲۴ سطر باشد.

قلم عنوان جداول ← دو درجه کوچکتر از قلم متن و Bold باشد.

قلم داخل جداول ← با توجه به اندازه جدول

۲-۳- **فاصله سطرها:** فاصله سطرها در تمامی متن فارسی و انگلیسی باید یک سانتیمتر باشد.

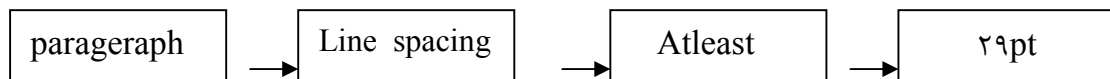
می توان برای اینکه قلم فارسی ولاتین به تناسب بزرگ و کوچک شود از روش زیر استفاده کرد:

- برای کوچک کردن فونت: متن مورد نظر را مارکدار کنید و با گرفتن کلید (کنترل + چ) فونت کوچک می شود.

- برای بزرگ کردن فونت: متن مورد نظر را مارکدار کنید و با گرفتن کلید (کنترل + چ) فونت بزرگ می شود.

فاصله بین عنوان ها با متن قبل و بعد از عنوان ۱۵ (pt) فاصله باشد. بین متن و جداول و فرمول ها نیز ۱۸ (pt) در نظر گرفته شود.

می توان به روش زیر فاصله سطرها را تنظیم کرد:

۲-۴- **چهارچوب صفحات:** کلیه بخش های پایان نامه کاملاً ساده و بدون کادر باشد. ابتدای و انتهای پایان نامه، قبل از شروع هر فصل و همچنین قبل از شروع بخش منابع، پایان نامه یک صفحه بدون کادر که شماره و نام فصل و عنوان منابع با اندازه درشت و خوانا در آن درج شده قرار گیرد.

حاشیه متن از سمت راست و چپ هر صفحه پایان نامه به ترتیب ۳ و ۲/۵ سانتی متر باشد. حواشی بالا و پایین کاغذ ۲/۵ سانتی متر باشد. این دستور شامل متن، نمودارها و دیگر قسمت های دیگر پایان نامه نیز می باشد. تمام متن باید در Portrait layout بوده و از نمای Landscape layout تنها برای جداول و تصاویر بزرگ استفاده شود.

۲-۵- **شماره گذاری صفحات ، جداول ، نمودارها و اشکال:** شروع شماره صفحه از ابتدای

فصل اول و پایان آن انتهای بخش مراجع باشد. صفحات بسم ا... الرحمن الرحیم، صفحه عنوان، تقدیر و تشکر و صورتجلسه دفاعیه و چکیده فارسی، چکیده انگلیسی، صفحات سفید عناوین فصول که قبل از هر فصل قرار می گیرند بدون شماره صفحه باشد. در مورد فهرست و پیوست ها بهتر است از شماره گذاری براساس حروف ابجد(الف ، ب ، ج ، د ، ه و ...) استفاده شود. شماره صفحات باید در پایین صفحه و در وسط قرار بگیرد و از پایین صفحه ۱/۵ سانتی متر فاصله داشته باشد. تعداد صفحات اصلی پایان نامه برای دانشجویان کارشناسی ارشد حداکثر ۹۰ صفحه باشد. در صورت صلاحدید استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعداد صفحات می تواند افزایش یابد.

کلیه جداول، نمودارها و شکل ها بطور جداگانه و به ترتیب شماره گذاری شوند. به این طریق که ابتدا شماره فصل و بعد شماره ترتیب قرارگیری ذکر شوند. مثلاً (جدول ۱-۴) یعنی جدول یک در فصل چهارم است. عناوین توضیح جداول در بالای جدول و عناوین نمودارها و شکل ها در زیر نمودارها یا شکل درج شوند. تعداد و اندازه جدولها و نمودارها را تا حد امکان به حداقل برسانید. روابط ریاضی و فرمول ها نیز با توجه به فصل مربوطه و ترتیب قرارگیری شماره گذاری شوند، بعنوان مثال (رابطه ۳-۷) نشان دهنده هفتمین فرمول در فصل سوم است.

- شماره گذاری تیترها:

- کلیه تیترها Bold (سیاه) باشند.

- موضوعات اصلی پایان نامه به چند فصل و هر فصل به چند بخش تقسیم می شود.
- عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ بیانگر شماره ترتیب بخش مورد نظر است. در صورتی که هر بخش دارای زیر بخش باشد، شماره هر زیر بخش در سمت چپ عدد فوق قرار می گیرد.

☑ مثال

۲-۱- نانوفناوری (قلم فارسی فونت ۱۸ و قلم لاتین فونت ۱۵)

۱-۲-۱- کاربرد نانوفناوری در بهداشت (قلم فارسی فونت ۱۶ و قلم لاتین فونت ۱۳)

۱-۱-۲-۱- نقش نانوفناوری در تصفیه آب (قلم فارسی فونت ۱۴ و قلم لاتین فونت ۱۱)

۱-۱-۱-۲-۱- حذف کروم از آب توسط نانوذرات (قلم فارسی فونت ۱۳ و قلم لاتین فونت ۱۰)

الف) اثر PH در حذف کروم از آب توسط نانوذرات (فونت ۱۴ سیاه و ایتالیک)

- تیترهای فرعی تر نیازی به شماره ندارد.

۲-۶- نوع زبان: تمامی بخش های پایان نامه (از جمله جداول، نمودارها، شکل ها، اعداد، شماره صفحات و...) باید فارسی باشد. در صورتی که معادل فارسی واژه های انگلیسی نامأنوس باشد، توضیح مختصری در کنار واژه و داخل پرانتز آورده شود.

- معادل انگلیسی واژه یا عبارت در پاورقی ارائه گردد (در صورتی که متن فارسی است). در مواردی که لازم است از حروف اختصار انگلیسی در متن استفاده شود، ابتدا معادل فارسی را آورده و سپس حروف اختصار در پرانتز قرار می گیرد، و با شماره گذاری در بالای پرانتز، اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی ارائه می شود. مثلاً آزمون بدون استرس (NST) آوردن اصل کلمه انگلیسی در پاورقی برای اولین بار ضرورت دارد ولی در صورت تکرار فقط کلمه اختصاری انگلیسی نوشته شود. در متن باید نام اشخاص به فارسی نوشته شود و تلفظ انگلیسی آن به صورت زیرنویس نگاشته شود. عبارت مورد نظر توسط شماره کوچک

در بالا و سمت چپ آن مشخص شده و در زیرنویس توضیح آن آورده شود درصد با علامت % در سمت چپ اعداد مشخص شود برای پاورقی از قلم استفاده شده در متن با اندازه ۱۰ استفاده گردد.

۲-۷ - **فهرست نویسی:** منابع براساس روش تعیین شده ونکوور (Vancouver/۱۹۷۸) شماره گذاری شود.

۲-۸ - **فرمول ها و واحدهای اندازه گیری:** سیستم واحدهای مورد استفاده در پایان نامه متریک است. در صورتی که از واحدهای دیگری استفاده شود باید معادل آن بر مبنای متریک آورده شود. فرمولها نیز باید مانند جدولها، نمودارها و تصویرها شماره گذاری شود و واحدهای هر فرمول واجزایی که برای نخستین بار در متن می آید، باید تعریف شود.

۲-۹ - **جلد پایان نامه:** جلد پایان نامه باید از جنس مقوایی سخت با روکش کالینگور بوده و حدود ۲ تا ۳ میلی متر ضخامت داشته باشد. رنگ جلد پایان نامه برای دانشجویان کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط رنگ زرشکی کتان و برای دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت رنگ آبی کتان و نوشته های روی جلد زرکوب مطابق فرم (۳-۱) باشد.

۲-۱۰ - **صحافی:** قبل از تکثیر و صحافی پایان نامه اطمینان حاصل شود که تمام اصول نگارش پیشنهاد شده توسط داوران و دانشکده و امضاهای لازم (تایید دفاع پایان نامه) کسب شده است و شمارش صفحات درست است. ضمناً تمامی مستندات الکترونیکی پایان نامه را بر روی CD تهیه و به معاونت پژوهشی دانشکده تحویل دهند.

۳- بخش های مختلف پایان نامه:

- ۱- جلد (صفحه عنوان فارسی روی جلد پایان نامه)
- ۲- صفحه عنوان فارسی داخل پایان نامه
- ۳- بسم ا... الرحمن الرحيم
- ۴- صفحه صورتجلسه و تاییدیه هیئت داوران
- ۵- صفحه تقدیم Dedication (اختیاری)
- ۶- صفحه تقدیر و تشکر Acknowledgment (اختیاری)
- ۷- اظهارنامه (Declaration) یا صفحه تایید صحت اصالت نتایج
- ۸- صفحه مجوز بهره برداری از پایان نامه (copy right)
- ۹- چکیده فارسی
- ۱۰- فهرست مطالب
- ۱۱- فهرست جداول (در صورت وجود)
- ۱۲- فهرست نمودارها و شکل ها (در صورت وجود)
- ۱۳- اختصارات (Abbreviation) در صورت لزوم
- ۱۴- متن اصلی شامل فصل های پایان نامه:
  - فصل اول - مقدمه، بیان مسئله، اهداف، سوالات و فرضیات و تعریف واژه ها
  - فصل دوم - کلیات و بررسی متون (حجم کلیات حداکثر ۲۰٪ حجم پایان نامه باشد).
  - فصل سوم - مواد و روش کار
  - فصل چهارم - نتایج
  - فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری
- ۱۵- منابع و مراجع (Reference)
- ۱۶- پیوست (Appendix) و ضمايم (شامل پرسشنامه، محتوای آموزشی، فرم رضایت نامه در صورت وجود)
- ۱۷- مقالات استخراج شده از پایان نامه
- ۱۸- صفحه چکیده انگلیسی
- ۱۹- صفحه عنوان انگلیسی داخل پایان نامه
- ۲۰- صفحه عنوان انگلیسی پشت جلد پایان نامه

۳-۱- **طرح روی جلد:** به نمونه در بخش پیوست (فرم شماره ۱-۳ و ۱-۲) مراجعه شود. از بالای صفحه تا پایین آن به ترتیب:

آرم دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (قلم Titr, ۱۴)

نام دانشکده بهداشت (قلم Bold, Zar, ۱۴)

عنوان پایان نامه (قلم Bold, Titr, ۲۰)

• عنوان تصویب شده با عنوان درج شده در پایان نامه باید عیناً یکی باشد.

پایان نامه برای دریافت درجه ..... رشته ..... گرایش ..... (قلم Bold, Zar, ۱۴)

نام دانشجو (قلم Bold, Zar, ۱۴)

استاد راهنما (قلم Bold, Zar, ۱۴)

ماه و سال (قلم Bold, Zar, ۱۲)

همین صفحه انگلیسی هم تنظیم شود.

• لازم بذکر است اسم استاد مشاور یا اساتید مشاور بر روی جلد پایان نامه یا رساله زرکوب نمی شود.

۳-۲- **صفحه عنوان فارسی داخل پایان نامه:** شبیه صفحه روی جلد خواهد بود و در انتهای

صفحه جمله: نوشته شود. « حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی

بیرجند محفوظ است »

۳-۳- **بسم ا... الرحمن الرحیم**

۳-۴- **صفحه صورت جلسه و تأیید هیئت داوران:** تأییدیه هیئت داوران، مجوزی برای کسب

مدرک توسط دانشجو است. این صفحه مطابق با فرم پیوست به نام و مشخصات و امضای هیئت داوری

اختصاص دارد.

۳-۵- **صفحه تقدیم:** دانشجو می تواند پایان نامه را به فرد، افراد یا سازمان حمایت کننده خاص

تقدیم نماید. فقط در یک صفحه و انتخاب فونت به عهده دانشجو است.

۳-۶- **صفحه تشکر و قدردانی:** دانشجو می تواند تنها در یک صفحه از افراد یا سازمانی که در تهیه

اطلاعات، راهنمایی، تأمین بودجه و کادر آزمایشگاهی که با وی همکاری داشته تشکر نماید.

۳-۷- **اظهارنامه (Declaration) یا صفحه تأیید صحت اصالت نتایج:** در این صفحه مطابق فرم

شماره ۱-۵ دانشجو گواهی می کند که نتایج پایان نامه کار اوست و از هیچ منبع و مأخذی کپی برداری

نشده است.

۳-۸- **صفحه مجوز بهره برداری از پایان نامه:** در این صفحه مطابقت فرم (شماره ۱-۶) اعلام می

شود که بهره برداری از آن برای مقالات با ذکر منابع بلامانع است؛ اما در موارد خاص باید با اجازه

کتبی دانشگاه صورت گیرد.

۳-۹- چکیده فارسی: شامل زمینه و هدف/ روش کار/ نتایج/ نتیجه گیری نهایی و واژه های کلیدی می باشد و باید حداکثر ۲۵۰ کلمه و از فونت ۱۱ و فاصله خط ۱ استفاده شود. در چکیده از اشاره به تاریخچه/ زمینه تحقیق، توصیف تکنیک ها، بحث و ذکر منابع خودداری شود. برابر الگوهای پیشنهاد شده در قسمت پیوست) در زیر هر چکیده حداکثر ۵ واژه کلیدی براساس لیست MeSH انتخاب شود.

۳-۱۰- فهرست مطالب: شامل فصل اول/ دوم/ سوم/ چهارم/ پنجم/ منابع و مأخذ پیوست ها/ چکیده انگلیسی/ صفحه عنوان به انگلیسی

۳-۱۱- فهرست جداول: فهرست کلیه جدولها همراه با شماره و عنوان در جدول ذکر گردد.

۳-۱۲- فهرست نمودارها و شکل ها: فهرست تصاویر و نمودارها همراه با شماره تصویر یا نمودار و عنوان و صفحه آن نوشته شود.

۳-۱۳- اختصارات (Abbreviation): این فهرست عبارت است از کلیه علائم و اختصاراتی که در متن به کار رفته است. در این فهرست علائم و اختصارات در سمت چپ و توضیح آنها در سمت راست درج شود. در ترتیب قرار گرفتن علائم و اختصارات ابتدا حروف انگلیسی و سپس حروف یونانی نوشته شود.

۳-۱۴- متن اصلی شامل فصلهای پایان نامه: هر پایان نامه دارای چهار فصل کلی است. این بخش نباید بیش از ۳۰٪ پایان نامه را در برگیرد.

- فصل اول: مقدمه
- فصل دوم: مروری بر مطالعات گذشته
- فصل سوم: مواد و روشها
- فصل چهارم: نتایج و یافته ها
- فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادها

فصل اول: مقدمه: شامل بیان اهمیت مسأله پژوهش / اهداف و فرضیه های پژوهشی / تعریف متغیرها / پیش فرض های پژوهش است.

بیان مسأله: بیان مسأله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است. در این قسمت باید به این سؤال جواب داده شود که چرا مسأله پژوهش مسأله ای است که باید مورد تحقیق علمی قرار گیرد. اصل کلی در بیان مسأله رعایت یک روند منطقی است به طوریکه شروع آن با مشکل و ختم آن با هدف تحقیق می باشد (۸-۵ صفحه)

در بیان مسأله معلوم می شود که بروز و شیوع مشکل چقدر است؟ چه کسانی را در بر می گیرد؟ این موضوع از چه زمانی و به چه ترتیبی در جامعه بصورت مسأله درآمده و چه تحولی داشته است؟ دلایل

احتمالی مشکل چیست؟ چه راه حل هایی تاکنون بکار رفته است؟ و تا چه اندازه موفق بوده است و چرا این روش انتخاب شده است؟ همچنین در این قسمت تحقیقات دیگران مرور می شود و نواقص موجود مشخص می گردد. لازم است عوارض ناشی از تداوم مشکل و فواید ناشی از اجرای تحقیق و کاربرد آن به روشنی مطرح گردد. ضمناً منابع هر مطلبی که در این فصل ارائه می شود در متن با شماره مشخص شود.

اهداف: اهداف باید صریح، روشن، بدون ابهام و واقع بینانه باشد و بصورت منطقی و با افعال رفتاری بیان شود. اهداف باید با عنوان، بیان مسأله، فرضیه و سئوالات پژوهش هماهنگ باشد.

فرضیه و سئوالات: بصورت یک جمله خبری و حتی المقدور جهت دار نوشته شود و حاوی یک پیشگویی باشد و زیربنای علمی داشته باشد. در مطالعات توصیفی به جای فرضیات سئوالات تحقیق ذکر می شود.

تعریف متغیرها: در تعریف نظری متغیرها باید از یک مرجع معتبر استفاده نمود و به طور دقیق و واضح و با کلمات ساده آن را تعریف کرد. در تعریف عملی متغیر بصورت واقعیاتی قابل اندازه گیری با کلمات ساده و واضح بیان شود.

پیش فرض ها: جملاتی هستند که درستی و اعتبارشان پذیرفته شده است و احتیاج به استدلال ندارند و مسأله پژوهش براساس آن بنا نهاده شده است. بنا بر اصول پیش فرض، همه پدیده ها دلایل پیشین دارند، حوادث طبیعی برحسب تصادف نیستند و احتمالاً بنا بر دلایلی هستند.

فصل دوم: شامل چارچوب پژوهش و مروری بر مطالعات است.

چارچوب پژوهش: مطالعات تحقیقی چارچوبی از دانش زمینه ای دارند که پایه های مطالعه را تشکیل می دهد. اگر مطالعه براساس مدل پنداشتی ویژه ای طراحی شده باشد به آن چارچوب پنداشتی می گویند و اگر براساس تئوری خاصی برنامه ریزی شده باشد به آن چارچوب نظری می گویند (حدود ۱۵ صفحه)

مروری بر مطالعات: مروری بر مطالعات به معنای جستجوی منابع اطلاعاتی مختلف به منظور دستیابی به جنبه های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می سازد تا درک کند در این زمینه چه کارهایی انجام شده و چه اطلاعاتی در این زمینه وجود دارد و او باید از کجا شروع کند و یا چه کاری و چگونه کار را انجام دهد. در حقیقت مروری بر مطالعات خلاصه ای از نکات اصلی، نتیجه گیری عمومی و خلاء موجود در مطالعات و کاربرد در تحقیق می باشد. در هنگام سازمان دهی مرور مطالب، اول بحث را به مطالعاتی که حداکثر ارتباط را با مطالعه حاضر دارند اختصاص دهید.

فصل سوم (روش تحقیق): شامل نوع پژوهش / جامعه پژوهش / محیط پژوهش نمونه پژوهش / روش نمونه گیری / حجم نمونه و روش محاسبه آن / مشخصات واحد پژوهش و معیارهای ورود و خروج مطالعه / توضیح ابزار گردآوری اطلاعات و روایی و پایایی ابزار روش گردآوری اطلاعات / روش تجزیه و تحلیل داده ها / محدودیتهای پژوهش و ملاحظات اخلاقی است.

فصل چهارم (یافته ها):

- مطالب این بخش تنها براساس یافته های حاصل از پژوهش تنظیم می گردد و شامل اطلاعات نوشتاری، جداول و نمودارها می باشد.
- باید از ذکر اطلاعات یکسان در الگوهای متفاوت (متن / جداول و نمودار...) پرهیز شود.
- البته ضروری است یافته ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شده و برای بیان جزئیات به جداول و نمودار استناد شود.
- این فصل به بیان یافته ها اختصاص دارد نه تفسیر آنها لذا صرفاً نتایج به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیاتی که بیشتر در پروپوزال طراحی شده بود بیان گردد و از تناقض گویی پرهیز شود.

فصل پنجم (بحث و نتیجه گیری):

- این فصل شامل قسمت های بحث / نتیجه گیری / پیشنهادها است.
- **بحث:** پاراگراف اول بحث پاسخ به سؤال پژوهش است. سپس نتایج با یافته های دیگر محققین مقایسه می گردد و دلایل تفاوت ذکر می شود. در این فصل باید به یافته های مهم و شاخص پایان نامه با دلایل منطقی و علمی اشاره شود و تنها نتایجی مورد بحث قرار گیرد که در فصل یافته ها به آن اشاره شده است.
- **نتیجه گیری:** در آخر بحث آورده می شود. در این قسمت نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته بندی ارائه می گردد، طوری که خواننده پایان نامه با خواندن آن بتواند یافته های مهم پایان نامه را به دست آورد.
- **پیشنهادات:** در این بخش از پایان نامه به مسائل بی جواب در رابطه با تحقیق انجام شده اشاره می شود و پیشنهاداتی برای تحقیقات بعدی به استناد نتایج بدست آمده در این تحقیق ارائه می شود. در حقیقت در این بخش زمینه های تحقیقاتی جدید پیش روی محققان گذاشته می شود.

۳-۱۶- منابع و مأخذ (مرجع نگاری)

برای نگارش فهرست منابع در متون علمی انگلیسی پزشکی از روش ونکوور (Vancouver/۱۹۷۸) استفاده می شود. به دانشجویان عزیز توصیه می گردد جهت تسهیل در فرآیند نگارش و ویرایش و اصلاحات بعدی از نرم افزار End Note برای رفرنس نویسی پایان نامه استفاده گردد.

- **فهرست نویسی به روش ونکوور:** در این روش منابع مورد استفاده از آنها در متن و با اعداد در داخل پرانتز (برای هر مرجع یک عدد اختصاص می یابد) در انتهای متن به کار می رود.

- همه منابع بصورت انگلیسی در بخش منابع نوشته شود و جلوی منابع فارسی کلمه [persian] گذاشته شود.

نکات کاربردی در فهرست نویسی منابع لاتین:

این اعداد بعد از نقطه و کاما در آخر هر جمله و قبل از دو نقطه (: و سمی کولن ;) قرار می گیرند.
* چنانچه منبعی به دفعات در یک متن مورد استفاده قرار گیرد همان شماره استناد اول دوباره ذکر می شود و تغییری در شماره استناد آن داده نمی شود.

* وقتی در یک محل در متن به منابع متعددی استناد می شود، از خط فاصله (-) برای توالی اولین عدد و آخرین عدد و از ویرگول (,) برای جداسازی شماره متعدد استفاده می شود. مثال (۹-۵، ۷-۳)

* در این شیوه منابع و مأخذ به همان نظم ترتیبی موجود در متن تنظیم می شود نه برحسب حروف الفبا
* در صورتی که تعداد نویسندگان بیشتر از ۶ نفر باشد کلمه همکاران (etal) آورده شود. مابین نام نویسندگان از ویرگول و یک فاصله استفاده می شود.

* از بکارگیری خلاصه مقالات به عنوان منابع پرهیز شود. مقالاتی که جهت چاپ تأیید شده ولی هنوز به چاپ نرسیده باید به عنوان در دست چاپ (In Press) یا در دست انتشار (forthcoming) مشخص شوند.

* برای استناد به مقاله لاتین عناصر مورد استفاده به صورت ذیل می باشد:

نام خانوادگی نویسنده (یک فاصله) حرف اول نام کوچک و نام میانی (بدون فاصله و نقطه گذاری) (نقطه) (عنوان مقاله) (نقطه) عنوان مجله (اختصار استاندارد نام مجله) (یک فاصله) (سال انتشار) (سمی کولن) جلد (پرانتز) داخل پرانتز شماره (دو نقطه) شماره صفحه

* برای استناد به کتاب لاتین عناصر مورد استفاده به صورت ذیل می باشد:

نام خانوادگی نویسنده (یک فاصله) حرف اول نام کوچک و نام میانی (بدون فاصله و نقطه گذاری) (نقطه) عنوان کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر (دو نقطه) ناشر (سمی کولن) سال نشر (نقطه).

نمونه هایی از شیوه نگارش فهرست نویسی براساس سبک ونکوور:

مقالات مجلات

مقاله استاندارد مجله

(فهرست ۶ نویسنده و کلمه همکاران(etal) در صورتی که تعداد نویسندگان بیشتر باشد).
(یادداشت: NLM در حال حاضر تا ۲۵ نویسنده را فهرست می کند در صورتی که تعداد نویسندگان بیش از ۲۵ باشد، NLM نام ۲۴ نویسنده اول و آخرین نویسنده را لیست کرده و سپس کلمه همکاران (etal) را می آورد.)

Vega KJ, Pina I, Krevsky B. Heart transplantation is associated with an increased risk for pancreatobiliary disease. *Ann Intern Med* ۱۹۹۶ Jun ۱;۱۲۴ (۱۱): ۹۸۰-۳.

بعنوان یک گزینه اگر نشریه ای از روش شماره گذاری مداوم در طول یک دوره استفاده می کند می توان ماه و شماره نشریه را حذف کرد.

(یادداشت: برای انجام، این گزینه در مثال های اصول مشترک استفاده می شود NLM از این گزینه استفاده می کند.)

Vega KJ, Pina I, Krevsky B. Heart transplantation is associated with an increased risk for pancreatobiliary disease. *Ann Intern Med* ۱۹۹۶;۱۲۴ (۱۱): ۹۸۰-۳

بیش از ۶ نویسنده:

Parkin DM, Clayton D, Black RJ, Masuyer E, Friedl HP, Ivanov E, et al. Childhood leukaemia in Europe after Chernobyl: ۱۰.۵ year follow-up. *Br J Cancer* ۱۹۹۶;۷۳:۱۰۰۶-۱۲.

کتابها و سایر رساله ها

(یادداشت: در شیوه سابق ونکوور به غلط از ویرگول به جای نقطه ویرگول)؛ (بین سال و شماره انتشار استفاده می شد)

نویسنده (گان) شخصی:

Ringsven MK, Bond D. Gerontology and leadership skills for nurses. ۲nd ed. Albany (NY): Delmar Publishers; ۱۹۹۶.

گزارش کنفرانس ها

Kimura J , shibasaki H,editors . Recent advances in clinical neurophysiology . Proceedings of the ۱۰ th International Congress of EMG and Clinical Neurophysiology ; ۱۹۹۵ Oct ۱۵-۱۹; Kyoto ,Japan . Amsterdam : Elsevier ; ۱۹۹۶ .

مقاله کنفرانس

Bengtsson S , Solheim BG. Enforcement of data protection , privacy and security in medical informatics . In : Lun KC , Degoulet p , Piemme TE , Rienhoff O , editors . MEDINFO ۹۲ .

Proceeding of the ۷th World Congress on medical Iinformatics ; ۱۹۹۲ .

Sep ۶-۱۰; Geneve , Switzerland . Amsterdam : North-

Holland ; ۱۹۹۲.p.۱۵۶۱-۵ .

فصلی از یک کتاب

(یادداشت: در شیوه سابق و نکوور یک نقطه به جای حرف P قبل از شماره صفحه قرار می گرفت)

Phillips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors.

Hypertension: pathophysiology, diagnosis , and management . ۲nd ed. New York : Raven

press ; ۱۹۹۵ . p.۴۶۵-۷۸ .

پایان نامه

Kaplan SJ. Post-hospital home health care: the elderly's access and utilization [dissertation].

St .Louis (MO): Washington Univ ; ۱۹۹۵ .

نقشه

North Carolina . Tuberculosis rates per ۱۰۰,۰۰۰ population , ۱۹۹۰ [demographic map] .

Raleigh :North Carolina Dept . of Environment , Health , and Natural of Epidemiology : ۱۹۹۱

.

مواد الکترونیکی (Electronic Material)

مقاله نشریه در قالب الکترونیکی:

Morse SS.Factors in the emergence of infectious Diseases. Emerg Infect Dis [serial online]

۱۹۹۵Jan-Mar [cited ۱۹۹۶ Jun ۵]; [۲۴ screens] .

Available from :URL :<http://www.cdc.gov/ncidod/EID.eid.htm>.

رسانه در قالب الکترونیکی

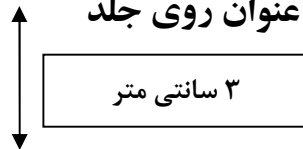
CDI, clinical dermatology illustrated [monograph on CD-ROM] Reeves JRT, Maibach H.
CMEA Multimedia Group, producers. ۲nd ed. Version ۲, San Diego: CMEA; ۱۹۹۵ .

پرونده رایانه ای

Hemodynamics III: the ups and downs of hemodynamics [computer program]. Version ۲,۲.
Orlando (FL): Computerized Educational Systems; ۱۹۹۳.

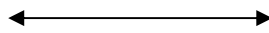
- ۳,۱۷- پیوست (Appendix) : چگونگی تهیه محلول ها و موادهای در صورتی که تعداد زیادی باشند در پیوست آورده می شود. جزئیات نتایج آزمایشگاهی و جدولها مربوط به تک تک نمونه ها (بیماران) به صورت جدول در پیوست ارائه میگردد.
- ۳,۱۸- انتشار مقاله از پایان نامه با اجازه استاد یا اساتید راهنما صورت می گیرد.
- ۳,۲۰- صفحه چکیده انگلیسی : پس از پیوست ، چکیده انگلیسی مطابق با چکیده فارسی تنظیم شود.
- ۳,۲۱- صفحه عنوان انگلیسی داخل پایان نامه : این صفحه ترجمه انگلیسی عنوان فارسی داخل پایان نامه است.
- ۳,۲۲- صفحه عنوان انگلیسی پشت جلد پایان نامه : این صفحه مطابق با فرم شماره ۸-۱ ترجمه انگلیسی عنوان فارسی جلد پایان نامه است.

فرم شماره ۱-۱ قالب عنوان روی جلد

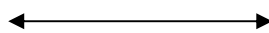
آرم و نام

نام دانشکده

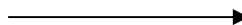
اندازه فونت Zar ۱۴ Bold

عنوان پایان نامه

اندازه فونت Titr ۲۰ Bold

حداقل یک سطر فاصله

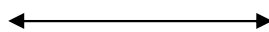

حداقل ۴ سانتی متر

حداقل ۴ سانتی متر

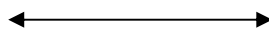
پایان نامه یا رساله برای دریافت درجه... در رشته

گرایش ...

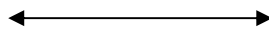

اندازه فونت Zar ۱۴ Bold

حداقل یک سطر فاصله

استاد راهنما:

اندازه فونت Zar ۱۴ Bold

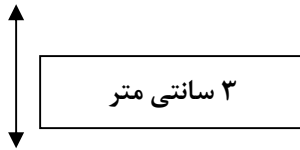
نام استاد راهنما یا اساتید راهنما

نام دانشجو ←→ اندازه فونت Zar ۱۴ Bold

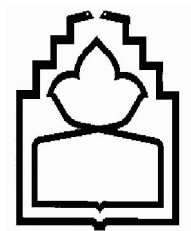
→ حداقل یک سطر فاصله

→ حداقل یک سطر فاصله

نام ماه و سال ←→ اندازه فونت Zar ۱۴ Bold

فرم شماره ۱-۲ نمونه عنوان فارسی روی جلد پایان نامه

دانشگاه سهند
دانشکده بهداشت

عنوان پایان نامه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته:

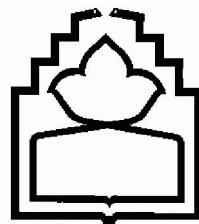
استاد راهنما

نگارش

ماه / سال

کد پایان نامه:.....

دانشگاه بهداشت
دانشکده بهداشت

عطف: عنوان پایان نامه - نام دانشجو کد ثبت:

عنوان پایان نامه یا رساله

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

استاد راهنما

استاد مشاور

نام دانشجو

ماه/سال

فرم ۱-۳ تأییدیه صحت پایان نامه

بسمه تعالی

اینجانب ..... دانشجوی رشته .....، مقطع تحصیلی .....
به شماره دانشجویی ..... تأیید می نمایم که کلیه نتایج این پایان نامه، کار اینجانب و بدون هر گونه دخل و تصرف است و موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات آورده ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هر گونه اعتراض در خصوص احقاق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می کنم. در ضمن، مسئولیت هر گونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی)، بر عهده خودم خواهد بود و دانشگاه هیچ مسئولیتی در این باره نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضاء و تاریخ

فرم ۴-۱ مجوز بهره برداری

حق برداشت

نسخه برداری (به هر روش) چه از متن کامل یا از استخراج ها، تنها با هماهنگی استاد راهنما و نویسنده ثبت شده و براساس دستورالعمل ارائه شده توسط کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند امکان پذیر است. جزئیات از طریق پژوهش دانشکده مربوط قابل دسترسی است. تکثیر نسخه های بیشتر به هر شکل از کپی های موجود، براساس این دستورالعمل بدون اجازه کتبی نویسنده، امکان پذیر نیست. مالکیت حقوق معنوی ذکر شده در این پایان نامه، متعلق به دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند است. در صورت هر گونه توافق قبلی بر خلاف این مالکیت با شخص سوم، امکان استفاده بدون اجازه کتبی دانشکده که شرایط چنین توافقی را تعیین می نماید، مجاز نمی باشد. استفاده از پایان نامه در مقاله ها یا هر نوشته علمی، منوط به ذکر منبع و با رعایت ضوابط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند می باشد. نویسندگان مقالات استخراج شده از این پایان نامه ملزم به درج آدرس خود تحت عنوان:

"دانشکده بهداشت ، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند"

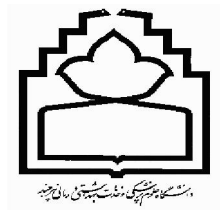
"Department of .....School of health, Birjand University of Medical Sciences"

هستند.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضاء و تاریخ

فرم شماره ۵-۱ نمونه صفحه عنوان انگلیسی داخل پایان نامه- کارشناسی ارشد

Birjand University of Medical Sciences

School of Health

Title

A Thesis Presented for degree of Master of Science in .....

**Supervisor :
Dr .....**

By :

.....

Month / Year

Code No.....

فرم شماره ۶-۱ نمونه عنوان انگلیسی طرح - روی جلد پایان نامه کارشناسی ارشد /
رساله دکتری

Birjand University of Medical Sciences

School of Health

Title

A Thesis Presented for degree of Master of Science in .....

Supervisor :

Dr .....

By :

.....
Month / Year
Code No.....

مراحل انجام پایان نامه
دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده بهداشت
سال تحصیلی.....

(برای اطلاع از جزئیات روند پایان نامه بایستی به فلوجارت آن در سایت مراجعه کنید).

۱- انتخاب موضوع با استاد راهنما و تکمیل فرم درخواست تصویب عنوان، طبق بند ۵ مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با تأیید استاد راهنما و مشاور به کمیته تحصیلات تکمیلی

۲- بررسی و تصویب عنوان در شورای تحصیلات تکمیلی، تعیین استاد راهنما و مشاور و داوران و ابلاغ به ایشان پس از تصویب

۳- تکمیل پروپوزال ظرف حداکثر دو هفته

۴- ارائه پروپوزال پس از تأیید استاد راهنما و ارائه به معاون پژوهشی برای ارسال به داوران

۵- دفاع از پروپوزال در کمیته تحصیلات تکمیلی با حضور استاد راهنما و داوران و تصویب آن

۶- ثبت عنوان پایان نامه های کارآزمایی بالینی در سایت IRCT

۷- اعمال نظرات اصلاحی کمیته حداکثر ظرف دو هفته توسط دانشجو

۸- تحویل پروپوزال اصلاح شده با امضاء استاد راهنما به معاون پژوهشی

۹- ارسال به شورای پژوهشی دانشگاه جهت تصویب نهایی

۱۰- تکمیل و امضاء دستورالعمل حق مالکیت معنوی و مادی توسط اساتید راهنما و مشاوره دانشجو

۱۱- تصویب نهایی شورای پژوهش دانشگاه

۱۲- شروع نمونه گیری

۱۳- ارسال گزارشات سه ماهه پیشرفت پایان نامه با تأیید استاد راهنما به معاون پژوهشی

۱۴- تدوین پایان نامه

برگزاری جلسه پیش دفاع در گروه طبق جدول گانت در زمان مقرر

ارسال نامه با تأیید استاد راهنما مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه و صورت جلسه
پیش دفاع به امضای مدیرگروه تحصیلات تکمیلی و
تعیین یک نفر ناظر از طرف مدیرگروه به معاونت پژوهش

ارائه ۵ نسخه از پایان نامه صحافی نشده به مدیر تحصیلات تکمیلی جهت ارسال به داوران

تعیین زمان دفاع پایان نامه توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی حداکثر ظرف دو هفته

صدور دعوتنامه جهت استاد راهنما، اساتید مشاور علمی و آمار و داوران توسط مدیر تحصیلات تکمیلی

نصب اطلاعیه زمان دفاع توسط دانشجو

تحویل پایان نامه و مقاله به استاد راهنما، اساتید مشاور علمی و آمار، داوران و استاد ناظر توسط دانشجو

برگزاری جلسه دفاع با حضور اساتید راهنما، مشاور و داوران

ارائه نمره به مدیریت آموزش دانشکده

اعمال نظرات اصلاحی جلسه دفاع توسط دانشجو ظرف حداکثر دو هفته

تحويل لوح فشرده (حاوی فایل Word کل پایان نامه، فایل spss، مقالات چاپ شده)
و چهار نسخه از پایان نامه صحافی شده به مدیریت پژوهش

ارسال سه نسخه از پایان نامه به کتابخانه دانشگاه و معاونت پژوهش دانشکده و مدیر تحصیلات تکمیلی
دانشگاه

فارغ التحصیلی

«فرم ساختار بانک اطلاعات، پایان نامه های کارشناسی ارشد»

...واحد:

پایان نامه یا رساله:

مدرک تحصیلی: کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مهندسی بهداشت محیط

...یا رساله:

آموزشی:

.....

راهنمای اول:

نام و نام خانوادگی استاد راهنمای اول:

شناسایی استاد راهنمای اول

...استاد راهنمای اول: (1) استادیار (2) دانشیار (3) استاد

استاد راهنمای دوم:

نام و نام خانوادگی استاد راهنمای دوم:

شناسایی استاد راهنمای دوم:

...استاد راهنمای دوم: (1) استادیار (2) دانشیار (3) استاد

استاد مشاور اول:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور اول:

شناسایی استاد مشاور اول:

...علمی استاد مشاور اول: (1) مربی (2) استادیار (3) دانشیار (4) استاد

استاد مشاور دوم:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور دوم:

شناسایی استاد مشاور دوم:

....علمی استاد مشاور دوم: (۱) مربی (۲) استادیار (۳) دانشیار (۴) استاد

...دانشجویی دانشجو:

دانشجو:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

تصویب پایان نامه یا رساله: